

Дорогі друзі!

Оглядаючи 90-річний шлях «Журналу вушних, носових і горлових хвороб» – першого і єдиного журналу отоларингологів України, можна сказати, що незалежно від політичних та економічних криз він вистояв і зміцнів.

«Журнал вушних носових і горлових хвороб» був заснований в Україні у 1924 р., тобто через 2 роки після введення в нашій країні оториноларингології як обов'язкової дисципліни для викладання у медичних інститутах та інститутах удосконалення лікарів. До цього в колишньому СРСР видавалося тільки 2 журнали з оториноларингології: «Русская отоларингология» та «Вестник риноларингоотитатрии».

В зв'язку з відкриттям у медичних інститутах ЛОР-кафедр, які очолили видатні вчені – ентузіасти своєї справи, згадані 2 журнали не були спроможні задовольнити потреби у новій інформації з оториноларингології як лікарів, так і наукових співробітників. Проф. С.М. Компанієць виступив з ініціативою створення ще одного друкованого органу в країні з нашої спеціальності. Дозвіл на видання «Журнала ушних, носовых и горловых болезней» російською мовою було отримано. Він став друкуватися у м. Дніпропетровську. Головним редактором цього журналу було призначено проф. С.М. Компанійця, який керував ним протягом 18 років, до початку Великої Вітчизняної війни. Співредакторами були затверджені В.Г. Воячек, Л.П. Левін, Є.М. Малютін, Л.І. Свержевський, М.Ф. Цитович.

Організація цього журналу стала тоді видатною подією, яка дала можливість висвітлювати наукове життя та практичну діяльність на той час ще досить малочисельних представників нашої спеціальності, згуртувати їх навколо себе.

Успішний випуск авторитетного в науковому світі журналу надовго перервали роки лихоліття Вітчизняної війни та повенних тяжких років відбудови майже вщент зруйнованого народного господарства України. Можливо, не останню роль в цьому зіграла і відсутність особливого ентузіазму та наполегливості у керівників товарис-

тва отоларингологів України, досить жорстка централізація влади, керівництва економікою та наукою. Тому ми повинні бути глибоко вдячними нашому видатному вченому, чудовому лікарю і мудрому вчителю Олексію Сидоровичу Коломійченку, який в 1959 р. відродив журнал, а ще через рік створив Інститут отоларингології. Ці дві визначні події зразу ж дали можливість на повний голос заявити про величезний духовний та науковий потенціал українських отоларингологів – лікарів та науковців, які можуть не тільки йти у фарватері світової наукової думки, а й сміливо очолювати її. Якраз це і підтвердили наступні роки наукових і практичних звершень та примноження авторитету «Журнала ушних, носовых и горловых болезней» серед лікарів та науковців світової спільноти, який широко висвітлював досягнення оториноларингології.

Початок роботи журналу після перерви став подією значної ваги. Цей друкований орган ставив за мету широко висвітлювати організаційні питання відродження після війни зруйнованої ЛОР-служби в Україні, друкувати результати наукових досліджень, виконаних визначними вченими і очолюваними ними колективами, публікувати роботи з обміну досвідом удосконалення методів діагностики та лікування хворих, приділяти увагу раціоналізаторським пропозиціям та винаходам.

До складу редколегії увійшли: Є.М. Харшак (заступник головного редактора), проф. Л.А. Зарицький, проф. Л.А. Луковський, проф. Я.О. Шварцберг, В.О. Гукович (секретар), О.А. Євдошенко (секретар), доц. С.І. Мостовий, доц. М.С. Онопрієнко.

Журнал регулярно виходив 6 разів на рік. Популярність його швидко зростала. Не дивлячись на малу чисельність отоларингологів, тираж журналу, що складав усього 300 примірників у 1924 р., збільшився у 9 разів, досягнувши 2710 екземплярів.

Початок роботи журналу після перерви став подією значної ваги. За короткий час О.С. Коломійченко залучив до діяльної участі у журналі не тільки видатних отола-

рингологів країни, але й провідних спеціалістів суміжних медико-біологічних спеціальностей – вірусологів, біохіміків, морфологів, мікробіологів. Журнал став трибуною передового досвіду отоларингологів, нових наукових розробок, що стосуються фундаментальних наукових проблем оториноларингології. Його структура була суттєво змінена й удосконалена. Створено багато нових постійних рубрик, зокрема таких, які спеціально призначені для практикуючих лікарів – «Обмін досвідом» та «На допомогу практикуючому лікарю». Редколегією журналу був взятий твердий курс на систематичне висвітлення теоретичних фундаментальних досліджень, що сприяло розширенню світогляду отоларингологів, розумінню суті патогенезу того чи іншого захворювання, вибору цілеспрямованого лікування. Публікації таких робіт піднімали загальний рівень та авторитет науково-практичного видання. Завдяки участі в роботі журналу та допомозі всіх отоларингологів України і колишнього СРСР його якість та популярність постійно зростали, збільшувався потік статей до редакції, а тираж журналу вже перевищував 10000 екземплярів.

В 1974 р., після того, як не стало проф. О.С. Коломійченка, головним редактором «Журнала ушных, носовых и горловых болезней» було призначено проф. І.О. Куриліна, який очолював редколегію журналу до 1984 р.

З 1984 р. головним редактором журналу була призначена проф. О.А. Євдощенко, яка з 1996 р. працює на посаді заступника головного редактора цього журналу.

На жаль, економічна криза в державі негативно вплинула на видавничу діяльність редколегії журналу. В 1992 р. МОЗ України припинило фінансування видання

медичних журналів, у тому числі й «Журнала ушных, носовых и горловых болезней». Значні економічні негаразди поставили під пряму загрозу подальше існування журналу. В той тяжкий час за певної відсутності фінансування редколегії таки вдавалося випускати протягом року хоча б 3 номери журналу. Саме тоді в 1996 р. головним редактором був призначений проф. Д.І. Заболотний, який зумів знайти шляхи відродження журналу.

Проводити випуск журналу з 2002 р. головний редактор академік НАМН України, проф. Д.І. Заболотний доручив Тетяні Юрїївні Холоденко. За цей період значно змінився зовнішній вигляд журналу, який став більш сучасним і привабливим, з'явилися кольорові ілюстрації.

Назва журналу і всі рубрики та розділи з 1996 р. почали друкуватись державною – українською мовою. Статті, що надходять до редакції, в залежності від надісланого рукопису друкуються українською або російською мовою, резюме оригінальних статей даються українською (російською) та англійською мовами.

Скажемо ж теплі слова нинішньому головному редактору журналу академіку НАМН України Дмитру Іллічу Заболотному, який завдяки своїй великій любові до оториноларингології як науки, так і практичної служби охорони здоров'я, зокрема, зумів знайти шляхи відродження журналу і навіть процвітання.

У цю особливу ювілейну дату – 90-річчя з дня заснування, яку відмічає журнал із значними здобутками, хочеться побажати редакційній колегії подальших успіхів і нових вагомих досягнень, разом ми переборемо труднощі як об'єктивні, так і суб'єктивні.

**Щиро Ваши,
Редколегія «Журналу вушних, носових і горлових хвороб»**